

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötötésben levő hirdető-írdák, elő-
 fizetünk, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

.. Kéziratok vissza nem adatnak. ..

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

—+ vasárnap reggel. +—

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A Bars megyei Gazdasági Egyesület.

III.

Hanem azért, mert az alapítványokhoz kellett nyulni, hogy az egyesületi kiadásokat fedezhessük, nincs még okunk egészen kétségbe esni, csak az utról kell visszatérni s más utat, irányt keresni s folytatni.

S ha az egyesület tagjai, mint „in partibus” számos kifejezést hallottunk, hogy tevékenységüket az egyesülettől megvonni semmiképp sem akarják; akkor ez csak oly transitórius baj lesz, melyet könnyen kiheverhetünk s melyből a jövőre nézve sok jó tanulságot merithetünk, mindenek előtt azt: hogy addig takarózzunk, a meddig a takaró ér.

S hogy az egyesületnek tevékenységét felébredtessük, szükséges, hogy minden egyesületi tagot, az akcióba vonjunk, a mire az igazgató választmányának és a szakbizottságoknak visszaállítása s az egyesületi tagoknak szakokba leendő osztályozása felállítható, mint egykor volt, a járási választmányok tisztes hatásköre a legelső, szerintünk nagyon követelmény.

De ezt az ügyek állása magában is hordja.

A mostani alapszabályok mellett az elnöki tiszttől is visszahúzzák magukat az egyesületi tagok azon nagy felelősségnél fogva, mely ehhez kapcsolatik, ha minden csak az egyeduralomtól függ, a mostani alapszabályok, nem az egyesületi, hanem egyes tevékenységre szólnak, tehát egyesületi akcióit tulajdonképpen nem is tartalmaznak.

Innen véljük eredetnek azon gyakori jelenséget, hogy az egyesületi közlések a tagok által nem látogattnak, hiszen tenni valójuk az ülési szavazásokon kívül nincs.

TÁRCZA.

Egy tankönyviről.

(Folytatás.)

— Tojásvárt jelzett az ör — felelt a gróf.

— Igen ez Tojásvár . . . Szép kis hely ugy-e uram? kérdé az ablaknál álló gróft.

— Igen szép — viszonzá ez — s az a fehérházak közül kiemelkedő magasabb épület ott a dombon? az ugy-e bár az iskola?

— Oh nem! az tekintetes Agyagvári Keszérü Gergely ur kúriája.

— Persze patronus?

— Volna . . . a mennyiben köteles volna évenként két szekér szénát és 6 öl fát adni, de már 6 év óta nem adja szegény, — a rét zálogban, az erdő haszonbérben, minden pusztuló félben, — kínálja birtokát fünek-fának, de a vevőknek vagy kiesiny a birtok, vagy igen nagy, legjobban passzol a Weinberger Ábrahám igényeihez.

Az ajtót felnyitotta az ör. Tyukodi Márton kezébe vette a kis bőröndöt.

— Köszönjük uram szivességét . . . ha valamikor

— Oh még lesz szerencsénk — válaszolt a gróf mosolyogva . . . Nem feledem e találkozást.

Dehogy feledkezett!

Néhány hónapra e találkozás után rebesgetni kezdék a faluban, hogy Agyagvári

Igaz, hogy nem volna szabad elmaradni a gyűlésből az egyesületi tagnak, már csak azon szempontból sem, hogy az egyesületi élet mozgalmához megjelenése által is hozzájáruljon, de a közlésben szava lévén minden tagnak; nem ártana sohasem célszerű indítványokkal fellépni az egyesületi élet felélénkítése tárgyában és így a meg nem jelenés határozottan reprobálandó, de a mennyire mégis kifogásokat támaszt s ezen kifogások az egyesület által orvosolhatók, rajta kellene lenni az egyesületnek, hogy oly rendszerrel láttassék el, mely alkalmas a panaszok, a kifogások megszüntetésére és az egyesületi élet felelevenítésére.

Mind a célszerűség, mind a szükség arra készteti az egyesületet, hogy a merev centralizációval hagyjon fel, és a decentralizációnak keresztülvételéhez minél előbb hozzájárjon.

Az utolsó január 17-iki gyűlés a rendszerváltoztatásra nézve, habár a jelenlevő elnökök lelépésüket határozottan kijelentették, még sem nyújtott biztos kilátásokat, mit oman magyarázunk ki, hogy meghagyatott minden in status quo s valósággal kísérlet sem tétellett a rendszerváltoztatásra.

Már pedig sajnos és fájdalmas dolog volna, hogy egy oly egyesület, mint ez, mely a legutóbbi időkben sem volt fény nélküli — bár ezt némelyek kétes értékűnek tartják — dicstelenül tűnjék le a cselekvés teréről.

Rendszerváltoztatás nélkül pedig más utat nem találunk.

Videant consules!

Az emberi művelődés, kapcsolatban a természettan fejlődésével.

(Folytatás.)

Az emberi szellem fejlődésének történetében kevés bámulatosabb jelenség fordul elő, mint az, hogy ugyanazon népek,

Keszérü Gergely ur kúriáját s birtokát valami gazdag ur megvette, 120 forintért holdját a miért 40—50 forintnál többet nem ígért neki Weinberger Ábrahám és mások.

— No kedvesem, az új patronus tén többet hajd majd a konyhára . . . és mivel a tensus most reményen fölül jó vásárt csinált, 6 évi restancziáját is megfizeti. Tudod mire szántam ezt? — kérdé jelentőségteljesen nézve neje Tyukodi.

— Már hogy ne tudnám: könyveid kinyomatására . . .

— Szivemből olvastad. Ha ez sikerül, Vilmám! boldogok leszünk.

A hírbeszéd nem volt alaptalan. Egy napon fényes uri fogat állt meg a tojásvári rozzant tanítólak előtt. Sass Etele gróf lépett ki abból.

— Jó napot kedves tanító ur! Megvettem Keszérü Gergely ur birtokát, ezzel a patronatusi jogok és kötelességeket is. Építeni fogunk még ez évben korszerű iskolát.

Ezt megbeszélni jöttem. Tulajdonkép már minden készen van — papiroson, de a jövő héten már meg is kezdődik az építés. Ime itt a tervrajz s költségvetés. S kiterjeszté az asztalon az iratokat.

A tanító nagy érdekléssel vette a rajzot szemügyre.

— Nagyszerű! pompás! szólt elragadtatva. Ugy veszem ki azonban a mérték-ből, hogy ez az épület aránytalanul nagy lesz a fundushoz képest.

melyeknek költői és képzőművészeti alkotásai még napjainkban is elragadnak bennünket, melyek a metaphisicában, történelem és jogtudományban, alak s tartalomra nézve, minden időkre mintaszerű teremtettek, melyek az ékesszólásban Demosthenes és Cicerót, haditudományban, közigazgatás és jogszolgáltatásban Nagy Sándort, Scipiót és Julius Caesart mutathatnak fel, — azok a természet megismerésében sohasem jutottak túl a játszi hiszékenységre és naiv hypothesisok gyermekes álláspontján. Szellemük, mely érzékföltölti eszmélkedésre ikarusi szárnyakat szerzett lebbentgetni, nem tudott meghódolni a türelmes gondolkodás előtt, hogy egyes, szigoruan körülírt tényekből általános igazságokhoz emelkedjék fel, az inductionnak nehéz, de egyedül biztos ösvényén, hogy a látszólag esetlegestől a törvényszerűhöz jusson fokozatos módszerességgel.

Littrow a régieknek a természettudományokban való elmaradottságáról tartott egyetemi rectori beszédében igen tanúságosan mutatja ki, hogy a régiek természettani észleleteket nem tettek. Hogy a látást tanulni kell: a physiologia tanítja, mégis kevesen sejtik, hogy folyton kettős képeket látunk, de azokat elhanyagoljuk. — Az utóképeket, az elalvás előtti phantasmákat csak kevesen veszik észre. Csak 200 évvel ezelőtt fedezte fel Mariotte, hogy mindenik szemünkben van egy vak folt, melyet a környező alap színével vonunk be, a mennyiben az ott levő lézagnak, a látás mezéjében a legvalószínűbb jelentőségét adjuk.

1809 óta, midőn Matus a fény szolarizációját felfedezte, olyan észlelők, mint Arago és Biot, hasztalanul iparkodtak a sarkított fényt a közönséges fénytől puszt szemmel megkülönböztetni. — Mióta ez 1844-ben Haidingernek sikerült, azóta, a róla nevezett sárga kévek minden iskolázott szem előtt megjelennek a kék ég normális látásánál.

Teljesen idegenek voltak a régiek a kísérlettevés mestersége iránt, a melyben

— Persze, ön a jelenlegi beltelket veszi, de tudni való, hogy a jobb és bal szomszédok telkei és a kert végében levő talaj is, összesen mintegy 3 hold leendő az új iskola telke . . .

A tanító nagycy nézett, de ámulatából csakhamar másikba esett.

— A régi patronus elmaradt kötelezettségeit is átvettem s ezennel kiegyenlitem s egy esomó bankjegyet tett az asztalra. Az eddigi javadalmazást is módosítjuk, hogy arányban legyen az új iskolával.

— Uram! — kiáltott fel Tyukodi — örök hálára kötelez nemes keblüség! Nem találok szavakat érzelmeim illő kifejezésére.

— De egy kis papirost csak talál — szakítá félbe mosolyogva a gróf. — Irni akarok egy ismerős fővárosi kiadónak az ön tankönyvei érdekében. Egy idejűleg ön küldje hozzá a kéziratokat, meghatározván a nyomtatandó könyvek alakját és mennyiségét. A sajtó költségek ne aggasszák önt.

Tyukodi hangtalanul állt ott, megkövülve a meglepetés miatt. Soha nem olvastott a tanügyi lapokban példát ily bőkezűségről, ily nagy állzatokat a népnevelés oltárán. Néhány száz, legfeljebb ezer darab téglá, fa, kö- vagy mész adományozása az új iskolához, vagy célszerűbb padok a hosszú koresmai asztalok s löczák helyett, nagy ritkán egy-egy árva százás bankjegy s erre a miniszter köszönetnyilvánítása, ennyi a vagyonos osztály áldozata a tanügyi oltárán. Olyan Moecenas, mint ez a — — de hát kjesoda is ez tulajdonkép? — míg e rejtély felett tünődött, a gróf elvégezte

a tetszéstől függő feltételek melletti tervszerű észlelet, dusan csapongó fantasiával és meggondolt kritikával, tisztán modern szellemi működéssé fűződik össze, mely nem csupán bizonyosságot teremt a tapasztalati tudományokban, hanem új tüneményeket is hoz létre.

Már Thales is ismerte a borostyánkő lelkét s a heraclesi kő ereje, mint játékszer, nagyon ismeretes volt a régiek előtt, de ezek sohasem jutottak túl ezen hatások első észrevételén, mikből az újabb népek szelleme a tényeknek és gondolatoknak egész világát fejtette ki.

A középkor éjszakája ráborult a köztengernek egykor minden nagy és szép fényében ragyogott pontjaira s a természet erőinek a régieknél különben is szegényes haladását egészen és hosszú időre megakasztotta.

Ha felnyitjuk az újabb természettudomány történetét, számos fonal az alchimisták laboratoriumaiba s a csillagjósok tornyaiba vezet, hol arabs műveltséggel találkozunk, mint új kulturelemmel. Innen azonban még nagy út volt hátra, az igazság templomának csak küszöbéig is. Ha visszatekintünk azon, majdnem végtelenségnek látszó mezőre, mely a természettudományok újabb művelése és a homályos hajdan között elnyúl, csaknem megfoghatatlannak látszik előttünk, hogy egykor a legmélyebb gondolkodás kellett ahhoz, hogy felfedezzék az anyagnak tehetetlenségét — vagy a mozgásnak első törvényét, mely szerint, valamely test mozgása külső ok nélkül meg nem szűnik.

Még Galilei azt hitte, hogy egy test p. a viz. körben mozoghat a nélkül, hogy valami külső ok ehez a pályához kötné. — Kepler pedig a mozgás törvényeit illetőleg épen Pythagorási alapon állott.

S ezek után, ha meggondoljuk, hogy az emberiség itt 2 évezred óta nem mozdult ki helyéből, annál inkább esodálkozhatunk a most következő fejlődés gyorsasága telett. — Mihelyt az emberi szellem az oknyomozó természetbuvárlat földjére

levelét, mely egy fővárosi elsőrendű kiadóhoz volt intézve, hogy Tyukodi Márton tankönyveit a lehető leggyorsabban nyomassa ki, a szerző által meghatározandó alak s mennyiségben, a nyomdai költségek előleges fedezetül mellékelve 500 forint, többi a számla bemutatásakor. Aláírva gróf Sass Etele. — A gróf átnyújtá a levelet Tyukodi Mártonnak.

— Tehát gróf — gondolá a tanító — s ki tudja mi ezinek s rendjelek tulajdonosa s én egyszerűen per „uram“ titulálgattam őt kezdet óta.

— Kegyelmes uram! szólt esdve — bocsánat!

— Semmi kegyelem és semmi bocsánat! — 8 napot hagyok a kihurezolkodásra. Tyukodi Márton majd hanyat esett megdöbbenésében s meredt szemekkel bámult a grófra.

— Igen! holnap jönnek a kőművesek. Míg az építkezés tart s az új iskola lakható lesz, az alatt odaát a kuria szolgáljon lakhelyül s iskolául. Alkalmasabb helyiség nincs a községben . . . s kezét nyújtá a tanítónak és elrobotgott.

A könyvek kiadása nem ment oly gyorsan, mint Tyukodi az előzmények után várta. A nyomda túl volt halmozva, várni kellett. Aztán meg az alak, papiroson, betűk, ábrák mind sok levélváltásba kerültek s még sem tudott megállapodni a két fél: szerző és nyomdász. Végre is legbiztosabbnak vélte Tyukodi, ha személyesen megy és szóbelileg adják meg a kölcsönös felvilágosítást.

lépett, azonnal diadalmasan futott be egy pályát, mely őt, a neki rendelt legnagyobb magaslatra juttatta; — mert csak 50 év választja el Galileit a Newton féle Princzipiumok megjelenésétől s az erő megmaradásának Leibnitz 1686. évben való formulázásától. — Ekként állott be a physikai és chemiai fölfedezések gyors egymásutánjában azon kor, melynek áldásaiban ma élünk.

Egészen más világtörténetet látunk itt, mint az, mely rendesen e nevet viseli s ép ezért, azt tekinthetjük az emberi-nem valódi történetének, mely az embernek a sötét sejtelmek honából való fokozatos kiemelkedését, a nagy természet fölött mindinkább gyarapodó uralmát, a bábona békőiből való kiszabadulását s azon czélokhoz való folytonos közeledését mutatja meg nekünk, a melyek az embert emberre teszik.

Archimedes a tyramsai bölcs folyton egy anyagi pontot keresett, honnan a földet sarkában megmozdíthassa, — ha mi ez álláspontra emelkedünk, parányinak fog ugyan feltűnni az emberi-nem, de annál nagyszerűbbek a természettel szemben véghez vitt műveletei és vonzó a szellemi hódító hadjáratok történelme.

Miként ezen történelemnek más emléklapjai vannak, mint a polgári történelemnek, akként mások királyai és hősei is.

Galilei, mint pisai egyetemi physika-tanár fedezte fel a szabadon eső testek törvényét.

Atwood cambridgei egyetemi tanár 1774-ben szerkesztette esgépet.

Sir Izac Newton 1720-ban ugyancsak a cambridgei szilfák alatt elmélkedve fejtegette meg azon nagy problémát, hogy minden test vonzza a másikat.

(Folyt. köv.)

Barsvármegye közp. bizottság. ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 10-én tartotta ülését a főispán elnöklése alatt.

A törvényhatósági közigazgatási ágak állapotáról 1886. évi január hóra vonatkozólag a helyettes alispán által a jelentés betérjesztett, mely szerint mult évi december hó 29-én Léván leégett egy ház, és benne takarmány, Fenyő-Kosztolányban folyó évi január hó 4-én leégett egy ház mellék-épület és gazdasági eszközök, takarmány. — Nagy-Szelecsényben állítólag gyújtogatás folytán elégett egy csűr, takarmány és gazdasági eszközök, a csűr és egy eséplőgép 550 frt erejéig volt biztosítva. Az összes kár 2105 frt 80 kr., — biztosítva volt 1280 frt erejéig.

Az állat-egészség-ügyben jelenti, hogy a járvány egyes helyeken szűnik s az óvintézkedések a szükséghez képest mindenütt fentartattak.

Mig odajárt, a gróf véletlenül ott termett Tojásváron megtekinteni az építkezést. Bepillantott a kuriára is.

A pedáns nyomdász gyakran talált személyesen megbeszélni valót s Tyukodi el-távózott: a gróf véletlenül mindig akkor érkezett a munkálatok megtekintésére.

Végre megjelentek a könyvek. Minden tanügyi lap hirdetési rovatában nagy betűk beszéltek Tyukodi Márton nevét. Egy-némelyik szaklap nagy elismeréssel szolt róluk. Különösen ajánlja használhatóságukat — úgy mond a szilárd kiállítás, keménykötés, jó papíros, szép tiszta és csinos nyomás s mindenek előtt a rendkívüli olcsó ár, épen fele a hasonló terjedelmű iskolai könyveknek. — „Ugy halljuk — mondá tovább az egyik szaklap könyvismertetője — hogy a hosszuréti tankerület népiskolai hatósága Tyukodi könyveinek használatát rendelte el a kerület összes népiskoláiban.“

Erről ugyan Tyukodi mitsem tudott s nem tartotta ama hirdetést egyébként jó-akaratu reklámnál, de a rokonszenves ismertetőtől mégis behatóbb bírálatot várt. Lehetetlen — gondolá — hogy csak a külső, csinos, szilárd és mégis olcsó kiállítás tünt legyen fel a komoly s avatott bíráló előtt, mert a belső, a tartalom sokkal feltűnőbb. . . Nem a szokott methodikái ösvényt tapodja az ő tankönyve. Egészen új nyomokon jár. Minden felekezetek legjobb e nemű tankönyvei, még a kormány Gönczije is, ódon methodust követnek, az az irvaolvasztató rendszer kiindulási pontjául az egyenes vonalt veszik, a mi a legtevésebb, mert nem természetesen kiinduló. A természetben nem az egyenes, hanem a

A fegyelmi ügyekben bejelenti, hogy Uskert Pál bartoslehotkai és Fekecs János gar.-szöllősi körjegyzők állásukról lemondottak, lemondásuk az első ellen folyamatba tett fegyelmi eljárások fentartása mellett, míg az utóbbi ellen munkaképtelenség miatt elrendelt fegyelmi eljárás megszüntetése mellett elfogadtatott és az állások betöltése iránt az intézkedések megtétek.

A honvédelmi ügyekben bejelenti, hogy a folyóévi ujjonozás szabályszerű keresztülvitele tekintetében a sorozó járásokban minden munkálat elkészült, a sors-huzás megejtetett s az állítási lajstrom összeállítása most van folyamatban.

Az 1885. évi közmunka váltáság január hó végével a következő számadatokat tünteti elő: kirovás: ar-maróthi járásban bírság 30 frt 75 kr., váltáság 8459 frt 85 kr., lévai járásban bírság 1101 frt 60 kr., váltáság 12,264 frt, bars-szent-keresztzi járásban váltáság 6593 frt 85 kr., oszlányi járásban váltáság 2153 frt 10 kr., verebélyi járásban bírság 68 frt 10 kr., váltáság 11,852 frt 85 kr. Léva város váltásága 1390 frt 5 kr., Ujbánya város váltáság 1032 frt 45 kr.

Törles: a lévai járásban bírság 399 frt 78 kr., váltáság 9499 frt, az aranyosmaróthi járásban váltáság 7667 frt 34 kr., szentkeresztzi járásban váltáság 6593 frt 85 kr., oszlányi járásban váltáság 2146 frt 80 kr., verebélyi járásban váltáság 10,624 frt 62 kr., Léva város váltáság 599 frt 79 kr., Ujbánya város váltáság 174 frt 78 kr.

Hátralék: ar-maróthi járásban váltáság 792 frt 51 kr., bírság 75 frt, lévai járásban váltáság 2764 frt 12 kr., bírság 701 frt 82 kr., oszlányi járásban váltáság 6 frt 30 kr., verebélyiben 1228 frt 23 kr., Léva város váltáság 790 frt 26 kr., Ujbánya város váltáság 857 frt 67 kr. — Hátralék az év végével bírságban 776 frt 82 kr., váltáságban 6439 frt 9 kr.

Bejelenti, hogy a közmunka alapanak 1885. évi december végével 321 frt 25 kr. készpénzbeli készlete volt s ebből látszik, hogy megyei utalapanak fizetés képessége 1885. év végén nem volt kedvező állapotban, sőt ha az államati kavicsolási alaplóból ezen vállalatnál felhasznál 1152 1/4 ígás közmunkáért járó 3456 frt 75 kr. térít-mény az utalapanak meg nem térítették, az uti személyzet január havi fizetése, valamint egyes lebonyolított ügyletek kielégítése fennakadást szenvedett volna.

A közmunkaváltáság késedelmes és lassu befizetését különösen abban látja, hogy annak behajtása 1882-ik évtől a községi bíráknak tétetett köteletségévé és ezen okból némely járási szolgabíró a közmunkaváltáság önként való szorgalmazásától fölmentve érezte magát és a kellő erélyt kifejezni fel-adatainak nem tekintette.

Ily körülmények között kénytelen volt a lefolyt 1885. év második felében a verebélyi, ar-maróthi és lévai járásban az illető községi bírák terhére és költségére végrehajtót kiküldeni és a közmunkaváltáság behajtásával egyidejűleg a betegápolási, a katonaszállásolási alapanak hátralékainak beszedését is elrendelni.

Ennek eredménye: behajtatott az ar-maróthi járásban, közmunkaváltáság: 4719 frt 50 kr., maradt hátralék 1610 frt 53 kr., betegápolási pótadó: 2045 frt 55 kr., maradt hátralék 731 frt 78 kr., katonaszállásolási

kerekded vonal az uralkodó. Omne vivum ex ovo. A tojás lelke mindennek. A tojás kerekded vonal fő jellege az állati s növényi, szerves és szervetlen testeknek egyiránt. Az irvaolvasztató rendszernek is e vonalon, nem pedig az egyenesen kell alapulnia. Ő egy nagy Ő-t vett fel alapul.

E hangot hallatja legelsőben is a csecsemő s a kis gyermek s csak később a magashangú i-t . . . tehát a mire a kiejtés természetessége is utal, az Ő-t kell kiindulási alapul venni. Ha az Ő-főlé két kis tojást teszünk „ő“ lesz.

Ez alapon tovább fűzhető az irvaolvasztató-számolás valamennyi betűn s számjegyen, bizonyos segéd vonalok huzásával.

Látni való, hogy ez egészen új, eredeti methodus, 3 nagy eltéréssel az eddigi rendszertől, ugyanis először: nem az egyenes vonalból indul ki, — 2-or, nem a kis betűket, hanem a nagyokat ösmerteti s nem irott, de nyomtatott alakjukban, — 3-or, egyszerre számolni is tanít, — mű neve: „Olvasva-irva-számolató rendszer.“

Egyéb tankönyvei is többé-kevésbé új nyomokon járnak. A „Földrajz“ p. o. eddig mindig a környék ismertetésével kezdődött, azon tévesen alkalmazott paedagogia elvnel fogva, hogy „ismertről az ismeretlenre.“ — De hát a gyermek nem előbb ismeri-e a világosságot, mint az őt környező tárgyakat? — Mi pedig a világosság forrása? ugy-e bár a nap. Tehát a földrajznak a napból kell kiindulni. A nap egy nagy fénylő csillag, legnagyobb valamennyi közt. A kisebb csillagok közé tartozik a föld is. Így következik azután annak rajza.

lási pótadó: 954 frt 90 1/2 kr., maradt hátralék 431 frt 65 1/2 kr. Verebélyi járásban: közm. váltáság 7998 frt 60 kr., maradt hátralék 3302 frt 23 kr., betegápolási pótadó 447 frt 32 kr., maradt hátralék 1671 frt 78 kr., katonaszállásolási pótadó 303 frt 5 kr., maradt hátralék 880 frt 47 kr. Léva városában közm. váltáság: 628 frt 51 kr., maradt hátralék 860 frt 26 kr., betegápolási pótadó 312 frt 27 kr., maradt hátralék 1089 frt 89 1/2 kr., katonaszáll. pótadó 306 frt 95 kr., maradt hátralék 207 frt 96 kr. Lévai járásban közmunkaváltáság 3979 frt 22 kr., maradt hátralék 3039 frt 27 kr., betegápolási pótadó 1867 frt 92 kr., maradt hátralék 2911 frt 86 1/2 kr., katonaszáll. pótadó 1011 frt 47 1/2 kr., maradt hátralék 1246 frt 80 1/2 kr.

Mint hogy pedig a közmunkaváltáság, betegápolási és katonaszállásolási alapanak, valamint az erdőtisztítási fizetés körházi alapítványok kamatainak 1885. év végével fenálló követelése az elől kimutatott számadatok tekintetbe vétele mellett 50,521 frt 65 1/2 krt tesztek, — s mert az illető alapanok fizetőképességére hátránnyal van, azon nézetének ad kifejezést, hogy a hátralékok követelések behajtására a szolgabírák és polgármesterek felelősség mellett köteleztessenek.

A folyó 1886. évi közmunkaváltáság előirása a megyei pénztárban foganatosítottván — ahhoz képest a kirovás: aranyosmaróthi járásra 8943 frt 30 kr., lévai járásra 11,667 frt, bars-szent-keresztzi járásra 6326 frt 40 kr., oszlányi járásra 2181 frt 45 kr., verebélyi járásra 11,557 frt 20 kr., Léva városára 1413 frt 45 kr., Ujbánya városára 1020 frt: összesen: 42,658 frt 80 kr., melyet a mult 1885. évi kirovással 43,746 frt 15 krral összehasonlítva, mutatkozik, hogy az 1886. évre a közmunkaváltáság 1087 frt 35 kral kevesebb.

Az adófelügyelő jelenti, hogy egyenes adók ezimén 1886. január hóban a megye területén levő 3 adóhivatálnál befolyt 18,467 frt 38 kr., a mennyiben a mult 1885. év január havában 24,538 frt 80 1/2 kr. folyt be, a folyó évi január havi befizetés eredménye, a mult évi ugyanazon haviboz képest 6071 frt 42 1/2 kral kevesebb.

Hadmertességi díj ezimén befolyt f. évi január hóban 1383 frt 88 kr., a mult évi január hóban 964 frt 57 kr. s így a folyó évi január havi befizetési eredménye a multhoz képest 419 frt 31 kral nagyobb.

A kir. főmérnök jelentése szerint a közmunka és közlekedési m. kir. miniszterium az államutrá szállítandó fedanyag mennyiségét 1886. évre 2864 köbméterre állapította meg, mely összegnek szerződészerű egységi árak szerint 11,641 frt 33 kr. a vállalati díja. — r. l.

Barsvármegye közp. választmányának üléséből.

Barsvármegye központi választmányá 1886. február 12-én tartotta ülését, melyben olvastatott a magyar képviselőház elnökének f. év február 4-én 1703. sz. a. kelt átirata, valamint a belügyminiszteriumnak f. évi február 8-án 7469 II. sz. a. kelt intézvénye, mely szerint Gróf Keglevich István armaróthi választó kerület országgyűlési képviselője ezen állomásáról

A többi is — a vezér könyvekkel együtt 12 tankönyv — mind szembevető a szokottól elütő irányt követ. Tyukodi rálehelte valamennyire sajátos szellemét. Lehetetlen, föl nem ismerni e feltűnő vonásokat. Ő várta is a szakkörűktől, mint reformátort, a kisorút már vagy babérból vagy tövisből.

Egyébiránt ama lapoknak, melyekben munkáinak felületes ösmertetése volt, véleményére semmi súlyt sem fektetett Tyukodi. Ő a „Minervának“ a legtekintélyesebb szaklap ítéletének hódol csak; a „Minerva“ azonban egy pogány bálványhoz méltó némasággal hallgatott az új nyomokon járó munkákról. E helyett azonban a tények beszéltek, tulajdonkép a könyvkiadó hivatal, mely értesíté Tyukodit, hogy a hosszuréti tankerület hatósága az alattas népiskolai részére — 64 népiskola 87 tanítóval — 3500 példányt rendelt meg a tan s 100—100-at a vezérkönyvek mindegyikéből s mivel amazokból csak 2 ezer példány van nyomtatva: a második kiadás szükségé állt elé, mire nézve kéretik a szerző nyilatkozata s intézkedése.

Ily tények minden Demosthenesnél, még a „Minervánál“ is szebben beszélnek. — Lán nemcsak külsőleg használhatók az ő könyvei, mert azoknak belső értékük biztosítja a használhatóságot és nagy kelendőségét.

Csak hadd jöjjön a második kiadás, gyorsan 3—3 ezer példányban mindegyik tankönyve.

Tyukodi nem a könyv olcsóságának, hanem a belső értéknek tulajdonítá egyedül azok kelendőségét.

lemondása következtében a központi választmány felhivatik, hogy új képviselő választása iránt intézkedjék.

Figyelemmel az 1874. XXXIII. t. cz. 57 § ának rendelkezésére, a mennyiben a képviselőház elnökének átirata, f. évi február 6-án vétetett át, az armaróthi választó kerületben az időközi új képviselő választás határnapjául 1886 évi február 26-ára kitűzött. S minthogy a választók száma az 1500-at meghaladja, egy választási, egyuttal első szavazat szedő és egy, második szavazat szedő küldöttség alakítása elhatározottat.

Választási és első szavazatszedő küldöttség elnökül Vass Lipót, 2-ik szavazatszedő küldöttség elnökül Kosztolányi Aurél, választási és első szavazatszedő küldöttség jegyzőjül Raschmann Tamás, — 2-ik szavazatszedő küldöttség jegyzőjévé Hruska József, helyettes jegyzőül dr. Bottka Győző és Huzóczy Lajos választattak meg.

— **Történelmi arcképcsarnok** ügyében, melyről egy alkalommal már megemlékeztünk, a belügyminiszter a következő leiratot küldötte megyénk hatóságához. Nem kétlem, hogy a törvényhatóság figyelemmel kíséri azon mozgalmat, a mely Budavár visszavétele kétszázadot évfordulójának a jövő 1886. évben leendő megünnepelese érdekében indult meg. És bizonyára tudva lesz a törvényhatóság előtt az is, hogy a midőn Budapest főváros ama nemzetünk életében felette nevezetes ténynek megünnepelesét elhatározta, ez alkalomból egy történelmi kiállítás is szándékozik rendezni, a mely kiállításban mind azon tárgyak, a melyek a visszavétel fegyvertényéhez közvetlen, vagy közvetett vonatkozással vannak, u. m. az ostrom hőseinek arcképei, Budavárának azon korbeli látképei, tervrajzai, ostrom és csataképei, továbbá az ostromnál részt vett hadseregek katonai felszerelése, védő és támadó fegyverei, tropheák, zászlók, lobogók stb. ugyancsak azon események, metszetek, rajzok, festmények, szobrok, emlékművek stb. kiállítva legyenek. Hogy az ünnepélyesség ezen része a várakozásnak megfeleljen s a hasonló külföldi kiállítások színvonalára emelkedhessék, az első sorban a hazai közönség részvételétől függ annyiban, ha azok, a kik gyűjteményekkel, könyv-és oklevél-tárakkal bírnak, nem fognak idegenkedni s tárgyaikat a kiállítás tartamára beküldeni. Készséggel engedtem tehát ezen ünnepélyt rendező bizottságnak s azon kérelmének, hogy az ügyet támogatva, azt részemről is a törvényhatóság figyelmébe ajánljam. S midőn ezt tettem, azon meggyőződésemnek adott kifejezést, miszerint a törvényhatóság míg egyrészt eleget fog tenni az ünnepélyt rendező bizottság e tárgyban megkereséseinek, másrészt az ünnepély sikerének és díszének emelése céljából oda fog hatni, hogy a közönség meleg érdeklődését felkeltve, egyesek is a mennyiben tehetik, hozzájáruljanak eme hazafias czél minél fényesebb megvalósításához.

Különfélék.

— **Báli hírek.** A február 20-ára tervezett jótékony célú táncestélyről lapunk legutóbbi számában közölt híreink a megvalósulás stádiumába léptek. A díszesen kiállított

És rövid időn a nyomdász betérjeszté a számlát s küldi a hosszuréti tankerület igazgatóságának átadott összes tankönyvrészlet s elkelt vezérkönyvek árát 2100 forintot.

Soha ennyi pénz a Tyukodi Márton kezében! Azt hitte, hogy a legjobb esetben is apródonkint évek mulva jön be a könyvek ára s elfogy minden láttat nélkül sora-borsra és ime egyszerre 2100 forint

— De hát kinek köszönhetem én ezt? veté fel a szerencsés és boldog ember a kérdést. Mindenesetre első sorban ő méltóságának, a legnemesebb szívű pátronusnak, a grófnak. Ha ő nincs könyveim mindörökké szekrényemben hevernek. — Ő hozta azokat napfényre. Aztán fölismerte a tankerületi hatóság éles szeme a gyöngyöt a szemét között és a többi jött magától. . . A jó borkak nem kell czéger. . . Elmaradhat most már a „Minerva“ véleménye. Bizonyosan azért hallgat, mert csak jót és dicséreteset mondhatna, mert konstánlia kellene a nagy reformot a módszer-tanban s ezt irigyli, — agyon akar hallgatni csupa irigységből. Hát csak hallgass, — beszélnek a tények!

És a tények tovább és többet is beszéltek, a miről Tyukodi soha álmodni sem mert. A tojásvári tankerület hatósága kinevezte őt csakhamar ezek után, a kerület összes népiskoláinak tanvezetőjévé, eddigi állásának meghagyása mellett ezer forint fizetéssel és azon kötelezettséggel, hogy évenként kétszer minden iskolát meglátogat a kerületben s azok állapotáról ki-merítő jelentéseket tesz a hatóságnak.

(Folyt. köv.)

meghívók, melyek már egy héttel ezelőtt szétküldtek, következőleg hangzanak: „A Léván állomásozó m. kir. honvéd tisztikar s Léva város és vidékének fiatalága Léva folyó 1886. évi február hó 20-án az „Oroszlán“ vendéglő termében, felerészben a m. kir. honvédtisztí özegek és árvák segélyalapja, felerészben a Stefánia trónörökösnek Ofensége fővédnöksége alatt álló lévai árvaház javára zártkörű táncestet rendez, melyre kívül címzett urat és családját tisztelettel meghívja a rendezőség: Dr. Balbach Béla, Baross István, Chriasztyel Károly, Dely István, Habrovsky József, Hajdu Kálmán, Dr. Halasy Kálmán, Dr. Kaszaniczy Kálmán, Kobzy János, Krassovich József, ifj. Leidenfrost László, Levatic László, ifj. Maress László, Dr. Medveczy Károly, Medveczy Ottó, Nemlaha Gyula, Pokol Károly, Pólya Károly, Torma Lajos, Tóth Győző, Vajda Pál. Kezdeté esti 8 órakor. Belépti díj: személgéj 2 frt.; családjegy 4 frt. Jegyek előre válthatók: „Nyit-rai és Társa“ könyvkereskedésében Léva; a táncestet napján esti 7 órától a pénztárnál.“ A rendezőség impozáns száma már magában véve fél sikert jelent, mely, tekintve a rendezőség körében uralkodó lázas tevékenységet, bizonyára teljes sikerrel fogja kinőni magát. A múlt napokban főispánunk köztisztviselőiben álló nevével Székelyhelyi Mailáth Istvánné szül. Leidenfrost Flóra Ömeltőségánál tiszteltet a rendezőség és sikerült őt a védnöki tisztre megnyernie. A szomszédos hontmegyei intelligenciával is érintkezésbe lépett a rendezőség s az ottani társadalom egyik közkeveltségű és befolyásos tagjától levélbeli ígéretet kapott, hogy a táncestetly érdekében toborzást fog indítani. Az általánosság vált érdeklődés után itélve tehát a táncestetly ép oly látogatottnak, mint fényesnek ígérkezik.

Tüzlőtőink bálja. A lévai tüzlőtő-egylet ez év nyarán tölti be fennállásának tizedik évét. Ez idő alatt számtalanszor bebizonyította életképességét. A veszély idején tettekre s önzetlen odaadással munkált a város és vidék vérszűjtő polgári vagyonának megmentésén. De nemcsak e téren tündek s tünek ki derék tüzlőtőink; tudnak ok mulattatni és mulatni is. Mulatságukat a fesztelenség és általános jókedv jellemzi mindig. Az egylet jóhírű báljai mellé méltán sorakozhatik az e hó 7-én rendezett estélyük is, melyen különösen a polgárság igen szép számmal vett részt. Es hogy a szép nem városunk sok szép női által volt képviselve, azt talán felesleges is mondanunk. Ritkán láttunk ennyi csinos, életvidor női arcot együtt, mint a tüzlőtők utolsó mulatságán. A terem izléses díszítése a rendezőség dícséretére vált. A multság hűrszakadásig, reggeli 7 óráig tartott. A tisztajövedelem — mint értesülünk — meghaladja az 50 forintot, melyet az egylet szereinek javítására s újak beszerzésére fordítand.

Tizenhárom aranymise jubilaris ünnepeire készülnek az esztergomi egyházmegyében. Az első jubilaris maga az egyháztő Simor János hercegprímás, kit — miként ezt már említettük — szülővárosa, Székesfehérvár is ünnepelni fog azzal, hogy szülőházát emléktáblával jelöli meg. — Rövid időközben egymás után még tizenkét idősebb pap fogja aranymisével ülni meg a papi felszenteltetés félszázados évfordulóját.

Farsang.

— Népköltészet. —

Eljött már a vidám farsang,
Hirdeti azt a nagy harang.
Harangoznak esküvőre:
Tódul a nép nyakra-főre.

Zeng az ének a templomban,
Áhitatos buzgóságban.
„A szüzesség legdrágább kincs,
Ára egész világban nincs.“

Ur oltáránál az ifjak,
Vig örömmel sorakoznak.
Hangzanak szép tanítások:
Szent frigyvet kötnek a papok.

Aztán van tánc és vigalom,
Nincs a faluban nyugalom.
Esznek, isznak ifjak vének:
Nincs búja, bánata a szívnek.

Vigad a menyasszony apja,
Hogy jó helyre ment leánya;
Óriál a völgyény szíve,
Hogy kit szeretett, megnyerte.

De a mézes hetek után,
Sok menyasszony keserg multján,
Bánja régi szeretőjét,
És nem szeretheti férjét.

Szülők, ködmönös násznapok
Átkozott a ti munkátok!
Nem néztek a szeretetre,
Csak az anyagi érdekre.

„Összetörődnek“ mondjátok;
Hajdan ti is így voltatok.
De állítástok rút, hamis;
Dolgot adtok a papnak is.

Molnár Sámuel.

Köztük van Majer István püspök és Ondrejkovics János szentbenedeki plebános is.

Nagylelkű adomány. Sümek Samu örökösei a lévai izraelita nőegylet alapítójának gyarapításához 300 forinttal járultak. — Szép és nemes tett, mely dícséretre nem szorul.

A körmozsbányai magyar egyesület f. hó 7-én tartotta szép számu és intelligens közönség jelenlétében évi közgyűlését. A közgyűlést megelőzőleg Hermély Győző tanár ur tartott igen élénk szellemes felolvasást „A nők hivatásáról, otthoni izléses berendezéséről“ czimvel. A közönség nagy élvezettel hallgatta s végül élénken tapsolta meg, a felolvasó egy óra hosszáig tartó kellemes és szép előadását, kinek az egyesület nevében az elnök fejezte ki köszönetét. Ezután Schröder K. elnök megnyitó beszéde következett, mely egyesületünk létjogát, sőt szükségességét vitatta. A titkári jelentés és számvizsgáló bizottság jelentése után a szavazás következett, melynek eredménye lett: Elnök Schröder Károly, alelnök Raab Károly, titkár Dr. Versey György, pénztáros Kelemen Ferenc, könyvtáros Szántó Kálmán.

Az újbányai kaszinó-egylet saját helyiségében f. é. február 6-án, könyvtára javára zártkörű táncvizalmat rendezett, melynek sikere minden várakozást felülmúlt. A bálanya Kraft Károlyné, egyleti elnök kedves neje volt, kit a rendező bizottság egy izlésteljes csokorral lepett meg és a ki kedélyes megnyerő modorával általános rokonzenét keltett. Pont 8 óra volt, midőn a bálanya a „Rákóczy induló“ hangjai között a terembe lépett. Az ezt követő és szünni nem akaró jó magyar csárdások vilányozó hatása alatt már jóval 9 óra előtt tánczra kerekedett az egész ifjúság. A négyeseket két kolonban 60 pár tánczolta s az általános jó kedv azt eredményezte, hogy reggeli 7 óráig tartott a multság, mely bizonyára hosszú ideig édes emlékképpen maradandó a jelenlétüknek. — A táncvizalom eleinte tombolával volt tervezve, ez azonban dacára annak, hogy a beérkezett tárgyak — dícséretre legyen mondva a szives ajándékozók — csinoság és érték tekintetében a legkiválóbb ilyenemű gyűjtemények egyikét képezik, — közbe jött akadályok miatt megvárható nem volt s így jött a rendezőség az m helyzetbe, hogy a huzást későbbi határnapra volt kénytelen elhalasztani. — A jelenlévők között nagy számban volt képviselve a helybeli és vidéki értelmiség színe-java. A szép nem közül ott voltak: Risner Janka, Báthy Melanie, Bibszay Janka, Czizlan nővérek, Dimák Aranka, Gragger Aranka, Gombossy Gizella, Gyuresovecz Matild, Herkovicz nővérek, Kiszucsán Mariska, Kreskó Anna, Mazsary Etelka, Moldrik Emma, Obereigner Etelka, Pricz Irma, Pulcz Berta és Agnes, Ruzsiczky Irma, Schmutzer Emma, Valach nővérek, Vojtek Aranka, Wolf Anna, Willfing Ida. — Berks Róbertné, Barbur Lászlóné, Dolencz Istvánné, ifj. Dolezal Józsefné, Gáspár Béláné, Géczy Lajosné, Gyuris Samuné, Kernveisz Ferencné, Kiszucsáné, Kraft Károlyné, Kreskó Lajosné, Mahács Pálné, Merényi Gyuláné, Mayer Károlyné, Morvay Györgyné, Moldrik Adolfné, Ocsárd Károlyné, Ollik Jánosné, Palkovics Nándorné, Ilesik Gizella, Petykó Károlyné, Pulcz Ferencné, Rakovszki Istvánné, Sumichraszt Gyuláné, Tomcsányi Gyuláné, Valach Józsefné, Vitkovics Jánosné, Volánszki Ferencné, Wágner Jánosné, Willfing Ferencné stb. urhölgyek. — Végül megemlítjük, hogy a táncvizalom nemcsak jókedv, hanem jóvedelem tekintetében is a legeredménydusabb volt, mert a tiszta jóvedelem a 200 frtot felülmúlja.

Kaszinó-estély. A kaszinó f. hó 25-én tartja második estélyét ez évben, melyre felhívjuk érdeklődő közönségünk figyelmét. Ugy értesülünk, hogy a rendező bizottság kiválóan érdekes műsorral készül meglepni a közönséget.

Egy régi kazula. A bosnyák fojnicsai zárdában egy értékes misemondó kazula őriztetett, melynek középső részében a Corvinok családi czimere Magyarország czimerével van hímézve. Ezen nagy műbecseselet és történeti jelentőséggel bíró kazulát, melyet valószínűleg Corvin Mátyás magyar király ajándékozott volt Tomacsevics Katalin bosnyák királynőnek, legközelebb Ófelsege megvette s Magyarországnak ajándékozta oly rendeltetéssel, hogy az örök idők mindenkor a magyar királyok koronázásánál használtassék s a budai királyi várkapórában őriztessék.

Baromfi kedvelőknek. Az állatkert kiterjedt tyukászata, melyben a legkiválóbb haszon és dísz baromfi fajok vannak tartva és kiváló példányokban képviselve, részint új fajok beszerzése, részint vérfrissítésül és a hiányok pótlásául első rangu külföldi tenyésztőktől beszerzett egyedek által bármily igényeknek megfelelőleg berendeztetett, illetve kiegészített. Az okszerű baromfi tenyésztő közönség évről-évre fokozott mértékben keresi fel megrendeléseivel az állatkert tenyészdejét, a mi fényes bizonyítéka annak, hogy az hivatásának eleget tesz. Tenyésztojásokra megrendeléseket már elfogad az igazgatóság és árjegyzéket kívánatra küld bérmentve.

Tejgazdasági tanfolyam mezőgazdák részére. A földm. ipar- és kereskedelmi m.

kir. miniszterium folyó évi marcz. 1—5-ig Budapestben a közelken rövid tájékoztató tejgazdasági tanfolyamot rendez földbirtokosok, gazdatisztek s egyáltalán a gyakorlati életben elfoglalt oly gazdák számára, kik hosszabb tanulmányozásra ez irányban nem érnek rá, de rövid pár napot áldozhatnak arra, hogy általános áttekintést nyerjenek a tejgazdasági üzlet mai állása és fejlődéséről, és helyenként követendő egyes termelési irányokra, a legjobb berendezés rendszerekre, a tejtermékek kereskedelmére nézve.

A vaksgyógyítása. A francia orvosi akadémia jelenleg egy rendkívül fontos találmány megvizsgálásával foglalkozik, mely lehetővé tenné azt, hogy a vak emberek mechanikus uton nyerjenek látóképességet: és pedig egy platina-készülék útján, mely azt a hatást idézné elő, amit a világosság gyakorol a szem camera obscurájára. A készülék majdnem minden fájdalom nélkül helyezhető a szeméregbe, s azt hiszik, hogy a találmány csakugyan használható lesz.

Rövid hírek. — **Időjárás.** A jövőhétre: többnyire derős, részben ködös, esendes időt várhatni éjjel fagygyal — **Hírlapgyűjtemény** összeállításán fáradoznak Aachen városában, a magyar összes lapok összegyűjtésére báró Kaas Ivort kérték fel. — **A borgyártás** eltöltése ügyében tartott értekezlet bizottsága már elkészítette javaslatát s be is nyújtotta gróf Széchenyi Pál miniszterhez. — **A new-yorki magyar-egylet** helyiségeiben a múlt héten estély volt felolvasásokkal, szavazatokkal s végül tánczsal, a bazar, mintegy 500 dollárt jövedelmezett az egylet céljára. — **Az igazságügyi táczáról** Pauler Tivadar gyöngélgédő egészsége miatt lemondani készül s fővárosi hírek szerint — utódjául Szentgyörgyi államtitkár, vagy Szilágyi Dezsőt emlegetik. — **Uj fajta hírlap** indult meg Amerikában: „Fegyenczek Lapja“ a wauponi fegyvárosban; fegyenczek szerkesztik hűvösön ülő és már kiszabadult kollégáik számára. — **A tizenhárom szám** babonájára most új tápot nyújtott a spanyol király halála. Múlt év nyarán Aran-juczen meglátogatta a klerabetegeket, az ebédnél 13-an ültek s ezt legelőször a király vevén észre, nevetve jegyezte meg, hogy majd meglátja, ki hal meg közülük egy év alatt. Az első ő maga volt. — **Óriási újság.** „La Nation“ czimén Buenos Ayresben új év óta hírlap jelen meg. Ez újság egy méter hosszú s másfél méter széles.

A tengeren egy uszó palackot találtak a tengerészek, a melyben levél volt. Ebben Hugby Eugen nevű amerikai postahivatalnok felkéri a megtalálót, hogy ajánljon neki egy feleségnek való leányt. Legújabb eszme az asszony szerzésre! — **Uj vasút.** A Breznóbányáról a felső Garamvölgyben a kaszadobérgi vasut valamely állomásához vezetendő vasut terve, melyre — mint értesülünk, — Breznóbánya 45,000 frtot ajánlott fel, közel van a valósláshoz.

Mennyit isznak Németországban. A germánok honában nem kis kelete van a szesz italoknak. Németország évenként átlag kétmillió hektoliter bort iszik meg; pálinkát nem kevesebbet, mint 10 millió hektolitert fogyaszt el. De a bor és pálinka fogyasztás elenyészően esekély a németek sörivása mellett, mert évenként átlag 39 millió hektoliter sör fogy el Németországban. — **A postatakarékpénztárnak** első betevője a király volt. Ofelsége ugyanis megengedte, hogy az első postatakarékpénztári könyvecskét az ő nevére állítsák ki s e könyvre 300 forintot tett be a takarékpénztárba. A betevő könyvecskét gyönyörű tokban már elküldték a királynak.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető: Zuhany. —

Nem kell senkinek. A. (ismerőséhez a színházban.) Hallom az idén sok bora termett. B. Termett, termett, de mi haszna, ha nem kell senkinek. — A. (Nagy trombitázásban.) Kedves neje jó egészségben van, nemde? B. (Azt híven, hogy még mindig a borról van szó.) Kiválóan biz én főnek-fának, de senki se veszi.

A különbség. — Pinczér: Parancsol uraságod a 2 forintos, vagy 1 forint 50 kros társasébdnél részt vemi? Vendég: Mi a különbség a kettő között? Pinczér: 50 kr.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Értesítés.

A lévai jótékony nőegylet választmánya tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget; miszerint a „Stefánia árvaház“ javára szánt kegyes adományait ezenal az árvaházban, közvetlenül az ott alkalmazott felügyelőnek átadni kegyeskedjék, ki a nála begyűlt adományt annak mennyisége és értéke szerint kitüntetve, havonként a választmány-nak ellenjegyzés mellett kimutatja. A nyilvánosság iránti tiszteletből a kegyes adományok a helyilapban pontosan nyugtáztatni fognak.

Léva 1886. febr. 7-én.

Tisztelettel
a választmány megbízásából:

Holló Sándor
egyleti jegyző.

Értesítés.

A Léva állomásozó m. kir. honvéd tisztikar s Léva város és vidékének fiatalága által folyó hó 20-án rendezendő jótékonyestély táncestetly bizottsága köztudomásra hozza, hogy Székelyhelyi Mailáth Istvánné főispánné Ömeltőségét szerencsés volt a táncestetlynek megnyerhetni s a rendező-bizottság ama kitüntetett megismerésében részesült, hogy Ömeltősége a felajánlott védnökséget teljes készséggel elfogadni és a táncestetlyen való személyes részvétét megígérni kegyeskedett.

A jótékonyestély iránti tekintetből a táncestetlyt ez alkalommal az érdekes közönség becses pártfogásába is ajánlja a rendező-bizottság, a maga részéről ígérvén, hogy a teljes siker érdekében minden lehető el fog követni.

Egyszersmind értesíttetnek mindazok, kik meghívót tévedésből nem kaptak és arra igényt tartanak, hogy e részben a rendező-bizottság bármely tagjához fordulhatnak.

A rendező-bizottság.

Köszönet nyilvánítás.

A tüzlőtő-egylet estély rendező-bizottsága nevében őszinte és hálás köszönetet mondok mindazon t. polgártársaknak, kik az e hó 7-én tartott táncestetly alkalmával felülfizetni kegyeskedtek.

Léva, 1886. febr. hó 12-én.

Jaross Ferenc

alparancsnok, r. biz. elnök.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Még nem volt szépirodalmi vállalatunk, mely regényben, elbeszélésben, rajzban, költeményben a legjobbat magában egyesíteni oly következetességgel és buzgalommal törekednek mint a „Gondfű“ szépirodalmi hetilap. Az előtűnik fekvő II. évfolyamnak 15—18. számaiban öt regényt találunk. Bevezetődik: Beniczkyne Bajza Lenke regénye „A vér hatalma“; folytatónak: „Az utolsó kuruzvilág“ Abonyi Lajostól, „Csirésáry Bertalan ur ömeltősége“ Vértesi Arnoldtól, „A kigyó“ Belot Adolftól. Az új évi számban pedig megindult Tolnai Lajosnak, a lap kitűnő főmunkatársának társadalmi regénye „Eladó birtokok“. Az elbeszélések, rajzok, humoreszkek egész özönéből csak a következőket emeljük ki „Szomorújáték eselészűvő nélkül“ Éjszaki Károlytól, „Az álom“ Tóth Bélától, „A barátok“ Paál Árpádtól, „Vallomás a sötétben“ humoreszk Madarassy Lászlótól, „Fogadjunk“ humoreszk Csáktornyai Lajostól. „A nagy ur előtt“ Kabos Eléttől, „Egy férj története“ Bródy Sándortól stb. Kiváló figyelmet érdemelnek az egytől-egyig gyönyörű költemények: így Ábrahám Emil hazafias ódája „Drégel alatt“, Tolnai Lajos nagy hatást keltett balladája „Kun László“, Dalmady Győző „Kártesőci gondolatok“ és Palágyi Lajos „Ne menj az emberek közé“ című szép költeménye. Ajánljuk ez egyetlen magyar regény-tírt, mely olesóság tekintetében is egyedül áll (előfizetési ára negyed évre 1 frt. 50 kr.) a művelt magyar közönség lelkes pártfogásába. A kiadó mindenkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatónyiszámmal, ki e végett levelező lapon a „Gondfű“ kiadóhivatalához (Budapestben, dob-utca 14. szám) fordul.

Nyilttér.

A „Budapesti magyar kereskedelmi központi intézet“ fiókjának megalakulásán nézve Léva mozgalom indult meg.

Az intézet célja: a magyarországi kereskedelmi közönséget egy életre tesztületbe tömöríteni és a kereskedelmi körök közös érdekeit istápolni.

Az egylet tagjai igen nevezetes előnyökben részesülnek. — Az intézet céljának bővebb megismertetése tárgyában tisztelettel alulírott felvilágosítással szolgál s a tagok felvételére utbaigazítást ad.

Az igazgatóság megbízásából.

Léva, 1886. febr. 13.

Csetényi Emil,

Nyitrai és Társa könyvkereskedésének üzletvezetője.

Szerkesztői-üzenetek.

H. L.-nak. A küldeményt postára tettük.

H. L.-nak. Leveletet vettük; a dolog befejezését siettetem. Egy hó alatt valószínűleg kész lesz.

Coriolán. Levelet vettünk már tőle; saundkát nem változtatja.

Sz. K.-nak. Intézkedtünk, hogy a számok újból megkülönbessenek. Egyebekről is kérünk tudósítást.

Cs. J.-nak. Érdekes, közölni fogjuk; minlenkor szívesen látjuk. Őszinte üdvözléttel!

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 6 frt 70 kr — 7 frt 10 kr. Kétszeres 5 frt 30 kr — 5 frt 60 kr. Rozs: 5 frt 50 kr — 5 frt 80 kr. Árpa: 6 frt 20 kr 6 frt 60 kr. Zab: 6 frt 50 kr — 7 frt — kr. Kukorica: 4 frt 80 kr 5 frt — frt. Bab: 7 frt 50 kr — 8 frt — kr. Lencse: 7 frt — kr — 7 frt 20 kr. — Köles: — frt. — kr.

